

[Indenrigsministeren.]

være et samfundsnyttigt arbejde. Hvad er det nemlig, de foretager sig deroppe? De er beskæftiget med grøftegravning og rensning af grøfterne i skoven, de er beskæftiget med stødoptagning og med renholdelse af nyplantninger, de er beskæftiget med sten-slagingsarbejde til reparation af vejene i skoven. Alt dette synes jeg er lige så samfundsnyttigt arbejde som adskillige af de arbejdsopgaver, der fra forskellig side er peget på.

Det ærede medlem hr. Harald Nielsen fremsatte nogle bemærkninger om, at det vist var sådan, at de civilt værnepligtige kunne, ved at bestille noget mere i arbejdstiden deroppe, indtjene sig nogen fritid, som de så kunne bruge til at tjene nogle penge indenfor det private erhvervsliv. Det er rigtigt, der er tidligere foregået noget i den retning, men det har man nu bremset op for, det foregår ikke mere.

Det ærede medlem hr. Carsten Raft fremsatte den tanke, at et rigsdagsudvalg skulle tage ud og se på lejrene og på det arbejde, der foregår dér. Det synes jeg er en udmærket idé. Vi ønsker fra indenrigsministeriets side at administrere denne lov på en sådan måde, at det arbejde, der udføres, i så stor udstrækning som muligt er nyttigt og produktivt arbejde, at forholdene tilrettelægges på en forsvarlig måde, og at der også tages økonomiske hensyn. Hvis man skulle til at praktisere meget af det, som er foreslået med hensyn til at anvende arbejdspligtige rundt omkring, f. eks. ved arkæologiske udgravninger, ved landvindingsarbejder o. lign., dele arbejdet ud i små hold, som nødvendigvis måtte have en arbejdsleder med — der skal jo være en vis orden og diciplin —, er jeg bange for, at det blev for dyrt. Men jeg synes, det er udmærket, at disse forskellige spørgsmål kan tages op til en samlet undersøgelse og drøftelse, og jeg synes, det er en meget god idé, at man tog ud og så på, hvad det er, der foregår.

Jeg vil blot til slut gøre den bemærkning, at vi må huske på, at vi endnu har almindelig værnepligt i vort land. Og når det er almindeligt, at man skal aftjene sin værnepligt, går det ikke an at tilrettelægge forholdene for dem, der indkaldes til civil arbejdstjeneste, fordi det for dem er en alvorlig samvittigheds-sag ikke at lade sig uddanne til soldater, sådan, at det bliver for tilløkkende. De vilkår, disse mennesker lever og arbejder under, må være nogenlunde analoge med dem, soldaterne lever under.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Skytte*):

Jeg vil gerne takke de ærede ordførere, der har givet tilslutning til i hvert fald nogle af forslagens principper. Jeg vil også gerne takke den højtærede minister for de oplysninger, han har givet her, og for hans til-sagn. Det har aldrig været min eller mit partis mening i mindste måde at ville angribe den højtærede indenrigsminister for den måde, hvorpå han praktiserer gældende lov. Det glæder os overordentligt at høre, at arbejderne i lejrene for de civilt værnepligtige i hvert fald i mange tilfælde er produktivt arbejde. Vi påskønner selvfølgelig, at man udfører et arbejde som f. eks. det ovre i Oksbøllejren, som også vi betragter som produktivt. Vi ønsker bare, at det skulle være det almindelige i alle tilfælde, og hvis den højtærede minister under de nu-værende forhold kan bringe det dertil, at det bliver det almindelige, vil vi selvfølgelig være særdeles tilfredse hermed. Der er tilsyneladende enighed herom mellem samtlige ordførere, som har talt her i dag, men der er vel også enighed om, at en vis omorganisering af arbejdet er nødvendig, hvis vi skal nå det, som mit partis forslag tilsigter.

Det er vel næppe sandsynligt, at forslaget gennemføres i denne samling — selvom jeg er optimist af natur, er jeg ikke så optimistisk —, men jeg vil dog henstille, at ministeren, medens vi behandler forslaget, fortsætter sine bestræbelser, som jeg i høj grad anerkender, for i stigende omfang at beskæftige de unge med mere produktivt arbejde end hidtil.

Angående spørgsmålet om overførelse af de unge til civilbeskyttelsestjenesten vil jeg gerne sige, at vort forslag i og for sig er en konsekvens, en naturlig konsekvens, af den bemyndigelse, ministeren allerede har til at lade de unge overføre til civilbeskyttelsestjenesten. Det er da ganske naturligt, at man i fortsættelse deraf siger, at de unge, der ønsker det, kan begære sig overført til denne tjeneste.

Angående nedsættelse af tjenestetiden er jeg enig med den højtærede minister i hans slutbemærkning. Vi skal ikke gøre det så tilløkkende for dem, der falder ind under loven om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, at andre søger ind under denne lov end netop de, som af samvittighedsgrunde ikke mener, de kan forrette soldatertjeneste. Deri er jeg fuldkommen enig. Men jeg er ikke enig i, at hvis man gennemfører vort forslag, vil det blive så tilløkkende. Den højtærede minister nævnte i første omgang eksempler på tjenestetid